

Islam

Ob besedi islam danes, žal, najprej pomislimo na islamski fundamentalizem, na strahotne razmere v Iraku, na grozo vojne, na stotisoče beguncev in pretečo nevarnost terorističnih napadov. Vendar nam trenutne zgodovinske razmere ne smejo zamegliti pogleda: islam ni religija nasilja, islam je civilizacija, brez katere si težko predstavljamo razvoj evropske kulture, je znanost, umetnost in filozofija, ki ji zahodnjaki dolgujemo več, kot smo pripravljeni priznati.

Pet stebrov islama

Kdor koli se je srečal s Koranom ali s spisi muslimanskih verskih voditeljev in filozofov, ve, da je islam v bistvu izrazito strpen. To je religija, ki ima obenem poudarjeno human značaj, saj se ne zadovoljuje z deklarativno ljubeznijo do bližnjega, ampak zapoveduje dejavno pomoč vsem, ki so je potrebni. Med petimi temeljnimi zapovedmi ali t. i. stebri islama je namreč tudi navodilo, da je vsak musliman dolžan pomagati revnim, sirotam, vdovam ali ljudem, ki jih je prizadela kakršna koli nesreča. Človeška solidarnost, ki v krščanskem svetu marsikdaj šepa, je v islamu samoumevno načelo verskega življenja. Zakat, kakor ga opredeljuje Koran, ni dajanje miloščine v pomenu, ki je razširjen na Zahodu, temveč obveza, da po najboljših močeh pomagamo bližnjemu. Vsakdo je dolžan prispevati v skladu s svojim socialnim položajem – morebitno stiskaštvo ni samo sramota, temveč greh, zaradi katerega si lahko zapravimo nebeško kraljestvo. Kolikšen je pomen dajanja pomoči, je razvidno tudi v tem, da je zakat tretje najpomembnejše načelo islama. Samo zapoved o veri v enega boga in dolžnost vsakodnevne molitve sta postavljeni pred zakat, medtem ko sta nam veliko bolj poznana ramadanski post in romanje v Meko šele na četrtem in petem mestu.

Bliskovito širjenje

Neverjetna hitrost, s katero se je islam iz majhne arabske skupnosti, ki jo je okrog sebe zbral prerok Mohamed, razširil v sosednje dežele, je zgodovinski fenomen, ki ga je komaj mogoče pojasniti. Prvi kalifi niso bili samo verski voditelji, temveč obenem odlični generali, strategji in državniki, ki jih je gnala želja po ustanovitvi vesoljnega muslimanskega kraljestva. Leta 635 so Arabci zavzeli Damask in že naslednje leto Jeruzalem. V letu 637 sta bili podjarmljeni Sirija in Palestina, leta 640 je padel Irak, leto pozneje Egipt. V naslednjih desetletjih so osvojili vso severno Afriko in leta 711 je general Tariq prečkal Gibraltar ter zavzel Iberski polotok. Istočasno so muslimanske vojske na vzhodu prekoračile Ind in prodrle vse do kitajskih meja. Vendar so bile njihove zmage manj krvave, kot si predstavljamo. Sirija in Irak sta padla brez večjega odpora, kajti prebivalstvo je bilo sito izžemanja perzijskih namestnikov, ki so z visokimi davki pehali ljudi v revščino. Perzijsko cesarstvo se je sesulo v prah, kar ni čudno, saj so se najemniški vojaki ponekod bojevali vkovani v verige, da ne bi pobegnili z bojišča. V Egiptu, kjer so težko prenašali jarem bizantinske nadoblasti, so muslimane sprejeli malone kot osvoboditelje, še zlasti ko so se prepričali, da lahko še naprej ohranijo krščansko vero. Tako so Mohamedovi nasledniki v nekaj desetletjih ustvarili imperij, ki je bil večji od države Aleksandra Velikega. Predvsem pa je bil veliko trajnejši: tudi ko je kalifat razpadel in so posamezni deželni knezi ustvarili samostojne kraljevine, je ostal imperij islama – kraljestvo, ki ga čvrsteje od vladarjevega žezla povezuje vera, da ni boga razen Alaha.

Ni boga razen Alaha in Mohamed je njegov prerok

Zgodovinski lik Mohameda, ustanovitelja nove religije, ostaja do danes zavit v tančico skrivnosti. Ohranjena pričevanja se v marsičem razhajajo ter dajejo precej neenotno sliko človeka, ki se je iz trgovca prelevil v verskega voditelja. Mohamed (ok. 570–632), ki so mu že v otroštvu umrli starši, je odraščal pri stricu in se pri njem izučil za trgovca. Pri petindvajsetih letih se je poročil z bogato, več kot petnajst let starejšo vdovo Kahdijo in se s tem uvrstil v razred najpremožnejših trgovcev v Meki. Pri štiridesetih je prvič zaslišal božji glas, ki mu je razodel skrivnost prave vere in ga pozval k širjenju novega nauka.

Nekateri zgodovinarji so prepričani, da je Mohamed, ki je bil izrazito svetovljanski človek in je dobro poznal tako judovsko kakor krščansko religijo, novi verski nauk zasnoval kot svojevrstno nadgradnjo obeh starejših verstev ter ga prilagodil kulturno-političnim razmeram okolja, v katerem je živel. Čeprav ni nobenega dvoma, da je Mohamed z obema nogama trdno stal na zemlji, da je bil uspešen trgovec, diplomat in vojskovodja, pa zgodovinski zapisi kažejo, da je sam iskreno verjel v božjo naravo angela, ki mu je razodel skrivnost enega boga. Mohamed je sprva namreč podvomil o sebi, a ko so se videnja vztrajno ponavljala, je sprejel poslanstvo in s presenetljivim uspehom širil krog svojih privržencev. Zaradi vse ostrejših zapletov z mestnimi oblastmi je moral leta 622 pobegniti iz Meke v Medino – dogodek, ki so ga pozneje močno povečevali in ga izbrali za prelomnico, ki označuje začetek muslimanskega štetja let. Mohamed se je po osmih letih zmagoslavno vrnil v Meko in s tem je islam izbojeval odločilno zmago, ki mu je odprla pot v svet.

Razlogi za uspeh

Med številnimi razlogi, ki so prispevali k bliskovitemu širjenju islama, je tudi strpnost do kristjanov in judov – pripadnikov dveh vodilnih verstev tedanjega sveta. Mohamed svojega nauka ni predstavljal kot novega, temveč

kot vračanje h koreninam, od katerih so se kristjani in judje odvrnili ter s tem »zabredli v zmoto«. Koran namreč priznava velik del biblijske zgodovine in starozavezni očaki so sveti tudi muslimanom. Abraham (Ibrahim) naj bi celo zgradil prvo svetišče v Meki – slovito Kaabo, ki je duhovno središče muslimanskega sveta. Jezus (Isa) je spoštovan prerok, predzadnji v vrsti svetih mož, ki jo končuje Mohamed kot zadnji in najpomembnejši pričevalec prave vere.

V nobeni od osvojenih dežel niso Arabci nasilno spreobračali prebivalcev. Edina sankcija za nemuslimane so bili višji davki, kar je bilo ugodno za gospodarsko rast novega imperija. Pri tem je zanimivo, da so bile dajatve, ki so jih plačevali kristjani in judje, kljub dodatni obdavčitvi ponekod celo nižje kot poprej, ko so deželi vladali bizantinski ali perzijski vladarji! Z gospodarskega vidika je bilo torej celo zaželeno, da avtohtono prebivalstvo v islam ne prestopa množično, temveč postopoma in brez naglice.

Kakor Mohamed so vsi njegovi nasledniki širjenje islama sprejeli za sveto poslanstvo. Najprizadevnejši in najuspešnejši so bili omajadski kalifi, ki so bili odlični vojskovodje. Med pomembnimi dejavniki, ki so vplivali na uspešno razširitev islama, je treba poudariti tudi odprtost za kulturno tradicijo osvojenih dežel. Arabski zavojevalci niso posegali v lokalne razmere z nesprejemljivimi zahtevami in so spoštovali deželne običaje. Bili so presenetljivo prilagodljivi, predvsem pa so poskušali v najkrajšem času osvojiti civilizacijsko raven, ki je bila praviloma precej višja od njihove. Zaradi želje, da se izkažejo v vlogi kultiviranih vladarjev, so kalifi spodbujali razvoj znanosti in umetnosti, osvojena ozemlja pa so pod novo oblastjo doživela nesluten razcvet.

Srečanje s Perzijo – razcvet znanosti in umetnosti

Veliki civilizaciji, ob kateri je islam trčil na samem začetku svojega zmagovitega pohoda, sta bili Perzija in Bizanc. Perzijsko cesarstvo pod zadnjimi Sasanidi se je zrušilo, toda perzijska kultura se je izkazala za bolj trdoživo od državne oblasti. Čeprav so se arabski oblastniki sprva počutili ogrožene in so prepovedali rabo perzijskega jezika v vladnih uradih, je tanek vladarski sloj Arabcev v razmeroma kratkem času začel prevzemati običaje dežele in v naslednjih stoletjih celo sprejel perzijsčino kot uradni jezik.

Islam, cepljen na kulturno tradicijo Perzije, je obrodil nepredstavljivo bogate sadove: filozofija, matematika, medicina, astronomija in različne naravoslovne znanosti so v času med 9. in 15. stoletjem dosegle zavidljivo raven. Arabski učenjaki so študirali Sokrata, Platona in Aristotela, astronomska dela Ptolemaja in Galenove medicinske priročnike. Vladarji so ustanavljali (in vzdrževali!) univerze, gradili astronomske observatorije, bolnišnice z laboratoriji in operacijskimi sobami ter celo sanatorije za duševno bolne. V nasprotju s srednjeveškim krščanstvom je bil islam od vsega začetka naklonjen znanstvenemu raziskovanju sveta in vesolja ter veliko bolj odprt za spoznanja antičnih filozofov. Močno spodbudo razvoju znanosti je dal zlasti kalif al-Mamun (813–833), ki je celo razglasil, da se mu je v sanjah prikazal dostojanstven starec, se predstavil kot Aristotel in mu razložil filozofski pogled na naravo dobrega.

Še znamenitejša od arabske znanosti je perzijska poezija, ki se je s Firduzijem, Omarjem Hajamom, Nizamijem in Hafizom zapisala v sam vrh svetovne literature. Čeprav je ozemlje Perzije v srednjem veku zamenjalo veliko gospodarjev in bilo prizorišče seldžuških, mongolskih in turkmenskih pustošenj, sta v nestanovitnih političnih razmerah kultura in umetnost vedno znova očarali zmagovalce, ki so se prepustili edinstvenemu prepletu islama in perzijske tradicije. Nemogoče je naštet in opisati sijajne spomenike perzijske arhitekture in umetnosti. Bilo bi tudi povsem odveč, saj je dovolj omeniti imena mest, kot so Merv, Buhara, Širaz, Samarkand in Isfahan, da nam stopijo pred oči nepozabne slike mošej, trgov, palač, medres, mostov in vrtov, pa neprecenljive zbirke iluminiranih rokopisov, keramike, zlatarskih izdelkov, preprog ...

Arabski kalifat in bizantinski sosedje

Srečanje arabskega sveta z bizantinskim cesarstvom je bilo drugačno. Bizanc je bil gospodarsko in vojaško močnejši od sasanidske Perzije, obzidje Carigrada pa tako trdno, da so si ob njem polomile zobe celo neustavljive vojske omajadskih generalov. Zdaj je prišla do veljave arabska diplomacija, ki je zagotovila dolga stoletja razmeroma mirnega sobivanja dveh gospostev. Hkrati z vojaškimi grožnjami so kalifi v Bizanc pošiljali mirovne ponudbe in darove, arabski trgovci pa so zlahka našli skupni jezik z bizantinskimi. Eden najbolj ilustrativnih primerov tega nenavadnega sožitja se povezuje z vlogo omajadskih kalifov kot mecenov umetnosti. Čeprav so bili v vojni z Bizancem, so bizantinskega cesarja pogosto prosili, naj jim pošlje umetnike in najrazličnejše mojstre – arhitekta, klesarje in mozaiciste –, ki bi pomagali pri zidavi mošej. Za njihove storitve so ponujali izvrstno plačilo, zato ni nič presenetljivega, da so pri gradnji prvih monumentalnih arhitektur v Palestini in Siriji – zlasti slovite jeruzalemske Mošeje na skali in Velike mošeje v Damasku – sodelovali bizantinski mojstri.

Gradbena vnaša Omajadov je bila tolikšna, da so po potrebi prisilno mobilizirali delavce in različne obrtnike, ki so jih – za razliko od bizantinskih stavbenikov – slabo plačevali ali jih celo pustili brez plačila. Zgodovinar Ibn al-Muqaffa poroča, da je kalif al-Walid (705–715) z vseh strani cesarstva na silo novačil delavce za svoje megalomanske gradbene podvige in da jih je mnogo pomrlo med delom. Ogorčenje ljudi je bilo tolikšno, da je eden od delavcev izvedel atentat na kalifa in je ta umrl na gradbišču. Kako sito je bilo prebivalstvo gradnje novih mest, palač in mošej, se mogoče najnazorneje kaže v znamenitem nagovoru kalifa Yazida Ibn al-Walida II., s

katerim se je ob nastopu svoje vlade leta 744 obrnil na ljudstvo: »O, ljudje, dajem vam svojo besedo, da ne bom postavil kamna na kamen, ne opeke na opeko. Ne bom kopal jarkov in ne bom kopicil bogastva!« Njegove besede so ostale brez učinka, saj ni vladal več kot nekaj mesecev, nasledniki pa so si nakopali toliko sovražnikov, da je prišlo do krvave revolucije, v kateri so pripadniki mogočne plemiške družine Abasidov premagali zadnjega omajadskega kalifa in leta 750 v Jaffi pobili vse njegovo sorodstvo.

Z Abasidi, ki so prestolnico prenesli iz Damaska v Bagdad, se začenja zlata doba arabske kulture. To je čas blagostanja in zavidljivega kulturnega razcveta, čas, ko je živel najslavnejši med abasidskimi kalifi, Harun al-Rašid (768–809), junak pripovedk iz Tisoč in ene noči. Žal je od Bagdada, ki je bil takrat ena najsijajnejših prestolnic sveta, ostalo komaj kaj več kot opisi iz Tisoč in ene noči, saj so ga Mongoli leta 1258 hudo opustošili in požgali pravljico lepe vrtove.

Ni je lepše dežele, kot je Andaluzija

Tako pravi ena od priljubljenih sefardskih pesmi iz 14. stoletja. V resnici je Andaluzija – in z njo ves arabski del Iberskega polotoka – pod vlado omajadskih kalifov spominjala na obljubljeni deželo. Pokolu Omajadov v Jaffi je ušel en sam družinski član – princ Abd al-Rahman, ki se je zatekel v Španijo in tam ustanovil neodvisno kraljestvo. Kordoba je leta 756 postala središče emirata in Abd al-Rahman I. ni hotel v ničemer zaostajati za kalifi v Bagdadu. S spodbujanjem gospodarskega razvoja, trgovine, obrti, intenzivnega kmetijstva in z učinkovitim upravnim sistemom je v nekaj desetletjih ustvaril cvetoče kraljestvo. Njegov sin Abd al-Rahman II. je bil pesnik in učenjak, najslavnejši pa je zagotovo Abd al-Rahman III., ki se je leta 929 razglasil za kalifa. Na njegovem dvoru so se zbirali znameniti učenjaki in njegov sin al-Hakam II., ki je bil priznan izvedenec v naravoslovnih znanostih, se je v zgodovino zapisal kot ustanovitelj tedaj največje knjižnice v Evropi. Kordoba je v tem času postala kulturno središče zahodnega sveta, mesto, ki mu v krščanski Evropi ne po velikosti ne po razkošju ni bilo para. Mesto se je ponašalo z Veliko mošejo, razkošno kalifovo palačo Medina al-Zahra, visoko šolo prava in medicine, petstotimi mošejami (nekateri pisci jih omenjajo 1600!) in šeststotimi javnimi kopališči. Slednja so krščanske osvajalce, ki so pod vodstvom Ferdinanda III. Kastiljskega leta 1236 zavzeli Kordobo, prav posebej motila. Zato so jih razdejali ali pozaprli.

Ko sta Ferdinand II. Aragonski in Izabela I. Kastiljska leta 1492 osvojila Granado, zadnje oporišče muslimanov na Iberskem polotoku, sta menda osupnila nad lepoto sultanove palače Alhambra. Njuno občudovanje je bilo tolikšno, da sta kljub sovraštvu do »nevernikov« sklenila ohraniti velikanski palačni kompleks in sta v njem uredila kraljevo rezidenco, v oporoko pa sta zapisala, da lepota Alhambre ne sme biti nikoli pozabljena.

Velika prelomnica

Leto 1492 ni prelomno zaradi dokončnega izгона muslimanskih vladarjev iz Španije, temveč zaradi Kolumbovega odkritja Amerike. Z njim se je rodilo novo obdobje, v katerem je Evropa kot kolonialna velesila z naglimi koraki prehitela islamski svet. Res je, da je prav v 15. st. jugovzhodno Evropo preplavila turška vojska, si podvrгла ves Balkan in resno ogrozila Nemško cesarstvo. Toda vojaška premoč brez zadostnega razvoja znanosti in tehnologije, za katero turški sultani niso kazali pretiranega zanimanja, ni mogla dolgo vzdržati. Tako je otomanski imperij že konec 17. st. zašel v krizo, ki se je v 19. st. sprevrgla v agonijo in se leta 1922 končala s propadom cesarstva.

Znanost na sultanovem dvoru je bila resda zapostavljena, za umetniško ustvarjalnost pa tega nikakor ne moremo reči. Nasprotno, otomanska umetnost je izjemno prefinjena in bogata. V njej se razkriva pretanjen smisel za lepoto sveta, ki nas obdaja, izjemna sposobnost polnega doživljanja drobnih in krhkih stvari, kot je breskov cvet ali vonj vrtnice, neponovljiv plesni gib ali glasbena improvizacija, ki izzvani brez sledu, saj zanj nikoli ni bilo notnega zapisa. Zdi se, kakor da bi politično in gospodarsko propadanje cesarstva samo še izostrilo posluš za umetnost. Posluš, ki se bistveno razlikuje od evropskega, saj ga je oblikoval drugačen pogled na svet. To je pogled, ki ga je zaznamoval islam – religija, filozofija, način življenja.

Hidžra

(tudi hedžra; pomeni "beg" oz. "umik") je selitev Mohameda in njegovih privrženec v [Medino](#) leta 622. To arabsko besedo včasih imenujejo hidžrah ali hegira v latinščini.

V začetku [prerok](#) Mohamed, ki je naznanjal nauk boga po imenu Alah in napovedoval grožnjo [sodnega dne](#), sprva ni imel veliko uspeha v Meki. Njegovo pleme [Kvurajš](#), ki je bilo zadolženo za [kaabo](#), svetišče arabskih poganskih bogov, ga je neprestano preganjalo in nadlegovalo.

Skupaj s svojimi privrženici se je septembra 622 izselil v Jathrib, 320 km severno od Meke. Jathrib so kmalu preimenovali v Madinat un-Nabi, "Mesto preroka", oziroma Medina. Muslimansko leto, v katerem se je zgodila hidžra, je leta 638 ("leto hidžre" 17) drugi kalif [Omar ibn al-Katab](#) označil kot prvo leto muslimanskega koledarja. Spodaj je naveden časovni pregled dogodkov v Medini, katere okolico so poimenovali Jathrib.

Muslimanski datumi so v islamskem koledarju razširjeni nazaj v času, podobno kot se lahko gregorijanski koledar razširi s [proleptičnim gregorijanskim koledarjem](#). Zahodni datumi so v julijanskem koledarju.

Mohamed

arabski prerok in začetnik islama, po legendi rojen 20. april 570, Meka, Saudova Arabija, † 8. junij 632, Medina, Saudova Arabija. Njegovo polno ime je bilo *Abu al-Kvasim Mohamed Ibn Abd Alah Ibn Abd al-Mutalib Ibn Hašim*.

Muslimani imajo Mohameda za zadnjega preroka abrahamskih verstev. Poleg tega je združil več arabskih plemen, kar je kasneje omogočilo Arabcem osvojiti ozemlja in ustanoviti kasnejše islamske imperije.

Bil je prerok iz Meke. Prikazal se mu je angel Gabriel in ga pozval, naj oznanja Alahov nauk. Ta razodetja so postala prvi del Korana, svete knjige islama. Utrdila se je monoteistična religija, ki uči o bogu Alahu, vsebuje pa arabske, judovske, krščanske in helenistične prvine. Mohamed je imel veliko privrženecv med revnim slojem, bogati trgovci v Meki pa so se zbal, da se bo njihova moč zmanjšala če bo odpravljeno mnogoboštvo, zato so hoteli obračunati z njim. Tako je leta 622 Mohamed pobegnil iz Meke v Medino (*hedžra*). Od tega dogodka dalje muslimani štejejo leta. V Medini je povezal med seboj sprta puščavska plemena in si tako pridobil ugled in položaj duhovnega in političnega poglavarja.

Alah

je arabska beseda za boga. Izven arabskega kulturnega kroga se temu imenu pripisuje posebna povezava z islamom, vendar ime uporabljajo za označevanje monoteističnega boga enako arabski kristjani, tudi v prevodih Svetega pisma, kot arabsko govoreči judi. Po pojmovanju islama, najmlajše izmed naštetih ver, gre v vsakem primeru za istega, Abrahamovega edinega Boga.

Beseda Alah je našla pot v številne jezike, ki so blizu bodisi arabskemu kulturnemu krogu ali islamu. Kristjani poimenujejo Boga v malteškem jeziku enako, izgovarjajo pa "Alla"; v Indoneziji uporabljajo zvezo "Allah Bapa", "Bog Oče", na Bližnjem vzhodu pa, po aramejskem vzoru, "Allāha". Etimološko poimenovanje Alah izhaja iz skupnega korena s hebrejskima imenoma Elohim oziroma Eloah.

Nekateri islamski učenjaki nasprotujejo prevajanju imena Alah. Pomensko približno enake besede se v drugih jezikih uporabljajo tudi v množinskih oblikah (bogova, bogovi), kar naj bi bilo v nasprotju s pomenskim obsegom imena Alah, ki lahko označuje le edinega boga, skupnega trem verstvom abrahamske tradicije (judovstvo, krščanstvo, islam). Za označevanje bogov v drugih verstvih Arabci uporabljajo besedo *ilāh* ali *ma`būd*, slednje dobesedno pomeni čaščeno (bitje). V zgodnjem grškem prevodu so uporabili *ho theos monos*, "edini bog", kot enakovreden izraz aramejskemu "Alaha".

Pet stebrov islama označuje pet glavnih dolžnosti, ki jih morajo izpolnjevati vsi muslimani (razen otrok, bolnikov in starejših). Ti stebri so:

- **šahada** – izpovedovanje vere v enega Boga, Alaha in njegovega preroka Mohameda
- **salah** – molitev petkrat na dan: ob sončnem vzhodu, opoldan, popoldan, sončnem zahodu in zvečer
- **zakat** – dajanje miloščine revnim in bolnim – v današnjem času ca. 3 % letnega dohodka
- **saum** – popoln post v dnevni urah ves čas ramadana: od sončnega vzhoda do sončnega zahoda
- **hadž** – romanje v Meko vsaj enkrat v življenju – oproščeno le bolnim in ljudem brez dohodka

Nekateri muslimani smatrajo džihad kot šesti stebel islama. Džihad je za islamske vernike osebni napor za moralno in versko izboljšanje. To izboljšanje ne sme škodovati drugim, saj vključuje tudi načelo strpnosti do pripadnikom ver, ki so omenjene v koranu: kristjani, judje. V pravnem (in najbolj poznanem) pogledu pa džihad predstavlja vojaške akcije za širjenje in obrambo islama.

Muslimanski koledar, mohamedski koledar oziroma doba hidžre

je način štetja, ki ga uporablja muslimanski svet še danes. Začetek muslimanskega koledarja je 16. julij 622, z oznako 1. muharram 1. Leta se označujejo z AH (*Anno Hegirae* latinsko *letu hidžre*).

Muslimanski koledar je Lunin koledar z dvanajstimi meseci in Luninim letom, ki običajno traja 354 dni. Vsak mesec traja 29 ali 30 dni. Ker je Lunino leto krajše od Sončevega, se muslimanski sveti dnevi izmenjujejo glede na v celoti Sončev koledar Zahoda.

Muslimansko novo leto (1427) se začne ob Sončevem zahodu 30. januarja 2005.

Meseci muslimanskega koledarja

muharam, safar, rabia I, rabia II, jumada I, jumada II, radžab, šaban, ramadan, šaval, dulkada, dulhidža

Ramazani (ali ramadan)

je deveti mesec v muslimanskem letu. Takrat je predpisan strogi post od zore do mraka. To je tudi čas duhovnosti in očiščevanja. V času posta, od sončnega vzhoda do zahoda, je prepovedano jesti, piti, kaditi in spolno občevati. Konča se s tridnevним praznovanjem, s tako imenovanim bajramom. Ramazan se najpogosteje vošči: "Ramazan Šerif Mubarek Olsun".

Koran

je sveta knjiga islama. Napisana je v arabščini. Muslimani verujejo, da je Koran čista božja beseda in vrh božjega razkrivanja ljudem. Prek nadangela Gabrijela naj bi Koran bog Alah 22 let razodeval preroku Mohamedu. Koran sestavlja 114 sur (poglavij) s skupno 6.236 ajati (verzi). Vsebuje številne zgodbe, ki jih vključuje tudi Biblija. Adam, Noe, Abraham, Mojzes, Jezus Kristus, Marija in Janez Krstnik so v Koranu prikazani kot preroki. Prevodi Korana v druge jezike se ne štejejo za prave svete knjige. Pred dotikanjem korana se mora vernik simbolično umiti, obstajajo pa tudi druga pravila za rokovanje s to knjigo.